

La nostra província catalana ha estat fundada pel primer carmelita descalç nat a casa nostra. Això no ho pot dir tothom. A més a més, compromès amb l'Orde, des de gairebé els seus inicis: va ingressar al noviciat de Pastrana l'1 de gener de 1572, als tres anys i un mes de Duruelo (28-XI-1568). Va conviure, per tant, amb els nostres pares, Teresa de Jesús i Joan de la Creu, molts anys, els més importants i decisius per al futur de l'obra teresiana. Obra teresiana en la qual, ell personalment hi col·laborà amb responsabilitats serioses. La mare Teresa l'estimava de debò, encara que només s'hagin conservat dues cartes dirigides al P. Roca. Però l'esmenta bastants cops en el seu epistolari. La tradició teresiana ens ha transmès quelcom molt significatiu, i fins i tot hi ha cartes apòcrifes. Segons la tradició, santa Teresa en conèixer el P. Roca va dir: "Ya tengo hombre en casa", i l'última vegada que es varen veure –la història diu que seria a Valladolid entre el 25 d'agost i 15 de setembre de 1582– li regalà el bàcul que duia.

Tota aquesta presentació que acabo de fer del P. Roca vol dir que el Carmel teresià a Catalunya està lligat –de bon començament– amb les mateixes arrels primigènies. I això tampoc no ho pot dir tothom. I més encara, tenint en compte la presència, tot seguit, per a les nostres monges, de la mare Caterina de Crist, com ens diu aquí mateix la seva hagiògrafa.

El P. Roca va néixer a Sanaüja (Segarra) el 14 de juliol de 1544. Els seus pares foren Pere Bulló i Caterina Roca. Ell emprà el cognom de la mare. Es doctorà en Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona (1566), i es va fer capellà, ordenat a Barcelona, el 5 de març de 1569, quan ja tenia per oposició la parròquia de Sant Feliu de Codines (23-IV-1568). Després se'n va anar a la Universitat d'Alcalà de Henares (Madrid) a especialitzar-se en teologia (dos cursos i mig) fins que –per les bones relacions amb el mestre Gracián, i uns mesos abans que ell– ingresà als carmelites descalços de Pastrana. Aquí féu la seva professió (1-I-1573), i tot seguit –perquè ja era prevere– començà a tenir càrrecs importants (zelador de comunitats, prior-rector, definidor i ambaixador-procurador a la Santa Seu-Roma).

El més important per a nosaltres és la seva presència a Catalunya arran del capítol provincial del 17 d'octubre de 1585. Se li encomanà establir l'Orde a casa nostra, on fundà el primer convent català a Barcelona (25-I-1586) i d'altres que podeu veure en els articles apareguts en aquesta revista. Perquè el tinguérem també per primer provincial (1588-91). I per segona vegada de 1600 a 1603.

Abans d'acabar el trienni, el general de l'Orde el va castigar perquè volia adscriure la nostra província a la nova congregació teresiana d'Itàlia que acceptava les missions al tercer món. Aleshores fou desterrat de Catalunya deu anys. "No crida ni alça la veu". Però obeeix i treballa. Penso que són els anys en què escriu i fa teologia de debò. Alguns tractats encara es guarden a la Universitat de Barcelona.

* [Publicat a *Vida Teresiana*, 4, 3a època (novembre 1983-gener 1984), pp. 19-20.]

Retorna a la província l'any 1613, conventual de Tarragona. En aquesta ciutat celebra les festes de la beatificació de la mare Teresa, i fins i tot hi predica personalment un sermó que ha estat publicat moltes vegades. Però quin sermó més íntim i "confident" de coses teresianes! Probablement va ésser l'última prèdica de la seva vida. Perquè ja no estava massa bo de salut i el varen haver de portar al metge a Barcelona, on morí el 19 de novembre de 1614.